

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacræ Theologiæ Professoris, Et sanctæ Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtvtibvs,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata vt Sacramento, & vt sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, & Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-vnctione, & demum de Ordinis Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Qualiter confessio valida sit, & repetenda. 12

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](#)

mediocrem diutiarum copiam. Sic Innocent. & Hosien. in cap. *Omnis utriusque sexus. De penitent. & remissionib. Vigilius in sum. cap. 16. §. 4. n. 17.* Nauart. alij relatis in cap. *Consideret. de penitent. dist. 5. num. 98. & in summ. capit. 7. num. 3.* Armilla verbo *Circumstantia. num. 11.* Layman. ex parte libr. 5. sum. tract. 6. c. 8. num. 12. conc. 2. Sed in hac re supponendum est cum Suar. ubi supra. & disp. 34. sect. 2. in princ. & n. 13. Vafq. quæst. 91. artic. 2. dub. 3. num. 1. Nauart. cap. 7. num. 5. Henr. libr. 5. cap. 9. Petrus Nauarr. libr. 2. de refut. cap. 4. n. 261. Laymann. libr. 5. summ. tract. 6. c. 8. n. 12. te absque graui difficultate non posse alium Confessarium adire, cui peccati locus ignotus sit, neque posse aliquantulum confessionem differre, ex cuius dilatione spes manifestare posse peccatum ablique complices infamatio. Deinde supponendum est, ex manifestatione peccati complices nullum aliud damnum sequi, praeter prauum complices concepum apud Confessarium: nam si prudenter timeres Confessarium inde sumptuum occasionem complices male tractandi, vel infamandi, aliudve graue damnum inferendi, certum est, vt ex supra dictis constat, te debere illius peccatum celare, & solum manifestare posse, & debere quicquid necessarium fuerit ad praedictum damnum evitandum. Iis positis.

7. Verius est, te posse & debere integrum confessionem facere tametsi complices fama grauiter apud Confessarium ladtatur. Sic S. Thom. in 4. dis. 16. quæst. 3. art. 2. q. 5. Paludan. dis. 17. quæst. 2. Caiet. verbo. *Confissio. condit. 3.* Vafq. quæst. 91. artic. 2. dub. 3. num. 13. Suar. disp. 34. sect. 2. num. 13. Egid. de Coninch. dis. 7. dub. 9. num. 89. Layman. ex parte loco citato. Petr. Nauart. l. 2. c. 4. n. 275. & alij plures apud ipsos. Moreor primò quia, haec fama & bona opinio amissio ex ipsam confessione integrè illi sacerdoti facta necessariò oritur, sicuti oritur propria fama & estimatio amissio ex eiusdem peccati manifestatio. At ob huiusmodi dannum proprium euitandum, quia confessionis est intrinsecus, nequis peccatum proprium celare: ergo nec celare potest, cum damnum alienum vitandum. Tum quia huic damno locus criminis, cum peccatum commisit, se subiecit. Tum quia ad propriam famam tuendam strictius ius habes, quam ad tuendam alienam. At non obstante illo strictiore iure, obligari peccatum proprium manifestare. Ergo obligari debes, tametsi alienum manifestetur. Secundo manifestare peccatum alterius non est intrinsecè malum; sed solum quando absque rationabilis causa fit, sicuti notauit D. Thom. 2.2. q. 73. artic. 2. & videtur decidi c. Hor. videtur 2.2. q. 5. & constat ex his quæ Deo dante dicimus tract. de ref. vbi gratia impediti danni alteri impendentes, & accipendi consilii, vel auxiliij, licet peccatum alterius aperire: sed in praesenti cau datur rationabilis causa, vt complices peccatum manifestetur. Ergo licita est manifestatio. Minorem proba: nam huius Sacramenti instituto est, vt quilibet sua peccata integrè iudicio confessionis subicieat: quam institutione seruare, maioris confiderationis esse videatur, quam fama proximi apud Confessarium. Deinde si propter consilium accipiendo licitum est penitent, quando ille indiger, complices peccatum manifestare, vt multis relatis docet Vafq. dicta questione 91. art. 2. dub. 3. num. 25. & 27. à fortiori licetibz ob seruandam integratem confessionis, & puritatem sue institutionis: præcepit, cum pluræ utilitates ex tali manifestatione penitentia proueniant. Et enim fructus sacramenti augetur ob humilitatem, & pudorem ex peccati manifestatione conceptum, quatuor penitentia, itcum recindat, liberatur sub onere iterum examinanda conscientiam, & subiiciens illud peccatum iudicio sacramentali, quod ve bene aduerterit Suar. disp. 34. sect. 2. numer. 9. non leui est aestimatione dignum. Nam si obligari penitentis ad occultandum complices circumstantias, obligabitur sapientia ad bis confidendum peccatum, semel sub aliqua ratione generali, & iterum sub aliqua speciali, verbi gratia, si deliquit cum sorore, renebitur confitens Confessario agnoscendi sororem, illicitem concubitum manifestare; postmodum nacta occasione Confessarij ignoti, tenetur in ipsum incestum declarare. Hinc infertur, non solum posse, sed debere manifestare, tametsi complex cognoscatur: quia præcepit seruandi integritatem virg. quoties seruari paret. Tertiò probo. Reus, & tertia legimè à Iudice interrogati de crimen tenetur illud fateri, tametsi locus criminis reueletur: quia Iudex potestatem haber inquirendi delictum, qualiter est. At Sacerdos in sacramentali foto potestatem habet cognoscendi, & indicandi omnia delicta penitentis, sicuti sunt commissa. Ergo ipse non solum potest, sed etiam tenetur declarare. Et ex his fundamentum opposita sententia manet solutum.

8. Tertius est ob defectum iurisdictionis in Sacerdote ratione reservationis, vel ob nimiam Praelati occupationem, de quo infra, cum de casu reservatione fuerit sermo.

9. Superest quæsto, an dari possit confessio formaliter integratam nisi nullum peccatum in particulari expresserit. Ispè enim contingit, moribundum ita esse sensibus defititum, vt nullum peccatum in particulari explicare possit: signa tamen contritionis adhibet, vel adhibuit. Dubius ergo est, an hæc do-

loris significatio censeatur legitima confessio, vi possit ei absolutioni impendi: Negant Canis s. p. relectionis de penit. fol. 118. §. At in haren. Sotus in 4. dist. 18. quæst. 2. art. 5. Nauart. c. 26. n. 27. & 28. Mouentur: quia ad absolutionem præcedere debet causa cognitio: siquidem nemo sententiam dicere potest causa incognita: absolutioni autem est sententia, vt colligitur ex Trident. sessi. 14. cap. 5. Sed ex eo, quod signa contritionis exhibeas, & confessionem petras, nullam tuorum peccatorum notitiam praebes: solutum enim declaras, te peccatorem esse: quod omnibus hominibus est commune, & ante talem confessionem Sacerdoti notum. Ergo, &c.

10. Nihilominus contraria sententia, scilicet, prædictum penitentem signa contritionis præsente Sacerdote, in eo absente exhibentem in ordine ad absolutionem obtinendam sufficienter dispositum esse, vt abolutionis beneficium in praesentia conferatur, docent post alios antiquiores, Henr. lib. 6. cap. 10. n. 7. Suar. dis. 23. sect. 1. n. 5. Vafq. quæst. 91. art. 1. dub. 1. n. 3. Valent. tom. 4. dis. 7. quæst. 11. punct. 1. Tolet. lib. 3. cap. 8. n. 2. Coninch. dis. 7. dub. 10. concl. 1. & 2. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 8. num. 4. Bonac. plures referunt dis. 5. de Sacram. quæst. 5. sect. 2. punct. 2. §. 4. difficult. 4. num. 7. & deciditur expresse in Concil. Carthagin. III. can. 34. & Concil. Carthag. IV. can. 76. & Consil. Araucan. I. cap. 12. & à Leone Lepist. 91. ad Theodor. que referuntur in cap. 15. qui penitentiam 16. 6. 6. &c. Agnusius, eadem causa, & quæst. &c. Multiplex de penitent. dist. 1. Quæ omnia de Penitentia Sacramento loquuntur, ut manifestè probant Vafq. Suar. Egid. & Layman. locis allegatis. Ratio vero est: quia per illam contritionis exhibitionem, & tacitam absolutionis petitionem præbes Sacerdoti tuorum peccatorum speciale notitiam. Nam, isto eti paleante cognosceret, te peccatorem esse; non ramen cognoscebat, te id recognoscere, & clausum Ecclesiæ subiiceret. Quod vero solum in genere, & non in specie, & signatim ea confessio fiat, in causa non est, quominus legitime non fiat, sicuti est confessio peccati, quod credis commissilence tamen recordaris, an veniale, vel mortale fuerit, vel in qua materia. Confessio namque specifica, & numerica peccatorum, non ex necessitate sacramentum, sed præcepti diuinis habetur, quod stante extrema necessitate obligare non potest.

Notanter dixi, etiam si signa exhibeantur, Sacerdote absente: nam esto in absentia Sacerdotis confessio fieri non possit, vt videtur definitum à Clement. VIII. illo motu proprio, edito anno 1602. si tamen præfente Sacerdoti aliqui testes adficiunt, qui de signis contritionis testimonium ferant, censemur, ea testificatio esse penitentis confessio, sicuti est confessio per Interpretationem facta. Sic Vafq. Suar. Laym. Egid. supra.

11. Quinim eo casu non solum absolutionem posse, sed necessariò concedi debere, docuerunt optimè Suar. Vafq. & Egid. supra, rum ex declaratione Clement. VIII. relata ab Egid. dicto dub. 10. circa finem. Tum quia negari non potest, esse probabilissimum absolutionem impendi posse: potius autem hoc potestare, inquit Sacerdos, & contra charitatem penitentis absolutionem denegaret, quippe ob talem denegationem forte damnabitur, qui tamen absolutionem concessa falsum consequtetur.

12. Dixi, deinde signa contritionis exhibenda esse in ordine ad abolutionem obtinendam: alias rationem confessionis habere non possunt, quia necessariò absolutioni est prærequisita, sicuti dicit Suar. dis. 23. sect. 1. n. 15. Layman. l. 5. sum. tract. 6. c. 8. n. 4. Quoties autem in periculo mortis prædictum exhibita esse, credendum enim est, quoniamlibet fidelem velle in eo articulo sibi prouideri de remedio ita salutari, & necessario: sicuti notarum Zambrani de penit. c. 4. dub. 2. sect. 4. Chapeauilla de modo manifestando Sacram. c. 3. q. 10. & 11. Laym. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 8. n. 4.

13. Ad extremum, Suar. dicta sect. n. 12. adiuvit, Sacerdotem sic absoluendum debere subintellecta hac conditione absoluere, si possum, vel si est materia sufficiens: quia hac apposita conditione vitatur omnis irreuerentia, quæ conditione contingere potest. Sed rectius Vafq. q. 91. artic. 2. dub. 1. n. 39. existimat, superuancaneam esse illius conditionis appositionem, nam etsi non si contra substantiam Sacramenti, est tamen contra illum debitum vnum, qui expostulat Sacramentum ministrari absolute, nulla conditione interposita, nisi forte prudens dubium sit de eius valore. At in praesenti casu nemo rationabiliter dubitare potest de valore sacramenti contra prædicta decretalia, & communem sententiam. Ergo indebet absolucionis sub conditione ministrabitur.

P V N C T V M X I I .

Qualiter confessio inualida sit, & repeteenda:

1. Ex parte penitentis est inualida, & repeteenda si malitia, vel ignorantia crassa peccatum mortale omittatur, vel abque dolore manifestetur.
2. Ex oblinione penitentis iniuncta nulla est obligatio.

3. Quali

Qualiter ex parte Confessarij inualida sit confessio, & repente
randa.

4. Qualiter confessio inualida, tunc ex parte penitentis, tunc
Confessarij repentina sit.

1. Ex duplice capite confessio inualida esse potest: primo
ex parte penitentis; secundò, ex parte Confessarii.

Ex parte penitentis confessio inualida est, & repentina, si
malitia vel ignorancia crassâ peccatum mortale manifestare
omittat, vel illud absque legitimo dolore manefestet: quia co-
casu non remittuntur peccata, sed adhuc retinuntur, ut dixit
Concil. sif. 14. c. 5. Ergo necessarij clavis Ecclesiae sub-
denda sunt, ut remittantur. Neque obstat alia sacramenta
valida esse, tametsi iniquè, & cum peccato suscipiantur, ut in-
de infetas, si cipere poße penitentia sacramentum, tam-
ets eius effectum non suscipias, sicut docuit Victor de penit.
num. 160. Sotu. in 4. disp. 18. quaest. 3. art. 3. cond. 3. Henriquez
lib. 5. cap. 11. n. 1. Est enim lacum discernere penitentia à reli-
quis sacramentis. Reliqua namque sacramenta non postulant
ad sui valorem dolorem de peccatis, qui propositum peccandi
excludat. At sacramentum penitentia illum expostulat: quippe
est illius materia, ut ex Trident. sif. 14. exp. 3. & 5. con-
stat: non igitur esse potest sacramentum penitentia absque
prædicto dolore. Ergo ex confessione, quæ prædicto dolore
carat, sacramentum confit: non potest, & proinde repen-
tia, sicut post alijs notarum Nauart. cap. 9. num. 7. Suar.
dis. 22. sect. 6. & disp. 23. sect. 4. Valq. quaest. 4. art. 3.
amb. & 2. Aigid. de Coninch. disp. 6. dub. 5. conctus. 1. Layman.
lib. 5. sum. tract. 6. cap. 9. num. 1. & 2. Bonacina disp. 5. quaest. 5.
punct. 3.

2. Præter huiusmodi casum ex parte penitentis nullus
alii excogitari potest, in quo confessio inualida sit, & re-
pentina. Nam, esto aliqui affirmet, repetere debere confessio-
nem eum, qui maliciè saltem penitentia iniuncta obli-
gatur: nam alia via non videtur posse præceptio penitentie
sibi imposito fatis facere, parum probabiliter habet, vi
docuit Nauart. sum. cap. 9. num. 18. Suarez pluribus relatis
disp. 22. sect. 7. num. 5. Valq. quaest. 94. art. 2. dub. 4. Etenim
obligari non potest ob remissionem illorum peccatorum ob-
tinendam: siquidem, ut supponimus, virtute sacramenti remis-
sa ferunt, & independenter a satisfactione. Neque ob satis-
factionem exhibendam obligari potest, cum hac alii viis
exhibeatur, cum in hac vita, tum in purgatorio. Neque ob
transgressionem prioris præcepti: quia iam ad illud imple-
mendum factus est impotens, ipsiūque præceptum non obligat
alij loco illius subrogare. Ergo ex obliuione penitentia ini-
uncta confessio ex obligatione repentina non est, & latius
infelix, vbi de satisfactione, &c. dicitur.

3. Ex parte Confessarii confessio inualida, ac proinde repe-
tenda contingit. Primum, si abolutionem non impedit: quia
sine abolutione sacramentum penitentia considerare non po-
test. Secundò, si abolutionem substantialiter virtutis, vel non
profens verba legitima, vel ea abique intentione profers: quia
confundens est, ac si non absoluisset. Tertiò, si iurisdictione
omniò curat, vel illam impediat habuit ob suspensionem
ab officio, ob excommunicationem denunciatam, ob
notoriam Clericorum persecutionem: quia sententia abolutionis sine
iurisdictione data nulla est, ut colligitur ex Trident. sif. 14.
cap. 6. & 7. Dixi, si iurisdictione omnino caruit: nam, si in
aliqua peccata concessa iurisdictionem habuit, & bona fide ei
confessus es, sacramentum validum fuit, & abolutionem a
peccatis recipisti; directam quidem ab illis, in quæ Sacerdos
iurisdictionem habuit: indirectam à reliquo: de quæ cum de-
fector agnoscis, obligatus es, ea peccata clavis Ecclesiae
subire, ut ab illis directè absoluaris, sicut bene notauit
Aigid. de Coninch. disp. 6. de penit. dub. 5. num. 17. Quartò
et idem dicendum, si sacerdos ob surditatem, vel ob lingua
ignorantiam, vel ob aliam causam (qua peccata non incellexit),
Credo tamen, si bona fide processisti, te ab solutum manere:
quia, ut recte docuerunt Henric. lib. 5. sum. cap. 14. num. 5. Lay-
man. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 8. n. 5. & constat ex iis, quæ proced.
punct. diximus ad valorem sacramenti penitentia sola con-
stitu. & confessio in genere requisita est: specifica autem, &
numerica ex loco positivo præcepto diuino, à cuius observan-
tione ob ignorantiam excularis. Debet tamen, cognito defec-
tu, peccata, quæ à Confessario intellecta non sunt, iterum
confessioni subiungere, sicut si oblitera essent: quia præcepto de
confundendis peccatis quoad speciem, & numerum non fati-
scit: siquidem ea falso non es, ut Confessor de illis iudicare
possit. Quinto, addit Sylu. Confessio. 1. q. 3. Victor. de confess. 168.
Invalidam esse confessionem, & repetendam, si Confessor pec-
cati graviatem ignorat, credatque esse veniale, quod est mor-
tale, vel non mutare speciem, cum de facto illam mutet: quia
iudicare non potest de causa, prout oportet; sed rectius Adriā.
quaest. 4. de confess. sub finem. Perr. de Soto lect. 6. de confessione.
Suar. disp. 22. sect. 6. num. 4. & disp. 23. sect. 2. Coninch. disp.
6. dub. 5. num. 18. Bonac. disp. 5. de penit. quaest. 7. punct. 4.
12. num. 13. censent, validam esse confessionem, nec tepe-
tentia

dam: quia, cum hic defecitus, cum ex difficultate ipius rei,
cum ex ignorantia Confessarij sçpē contingat, credendum
non est, Christum Dominum sic sacramentum instituisse, ut
valori eius obstant. Satis enim videtur, si peccatum, sicut fa-
ctum fuit, percipiatur. Nam, esto præcepit Christus Cor-
fessario, ut quoad fieri possit, peccatorum graviatem int-
egrit, ipsique penitentibus eam declarent, non tamen valori
sacramenti eam conditionem annexit.

4. Sed qualiter confessio inualida, tunc ex defecitu peni-
tentis, tunc Confessarij repentina sit? Breuiter respondeo, si
diuersus sit sacerdos, omnia peccata, à quibus dicitur absolu-
tus non fuisti, obligatus es explicare, ac si nunquam fatus es-
ses: quia præcedens confessio, ut pote huic confessorio igno-
ta, nullatenus deseruit potest, ut tententiam abolutionis cō-
cedat, sicuti pro certo supponunt Doctores referendi. At si fa-
cerdos idem sit, & memoria retinet peccata, quæ illi antea
fassis es, non videris obligatus, ea signifikat referre, sed
vno verbo satisfacie, si te accusas de omnibus illis, quæ
in priori confessione reculisti, sicuti si extra confessionem
illa nouisset: quia illo verbo omnia signifikantur explicantur,
ut bene dixerunt Suarez. disput. 22. sect. 6. num. 5. Aigidius de
Coninch. disp. 7. de penit. dub. 21. num. 108. Layman. libr. 5.
sum. tract. 6. cap. 8. circa finem num. 6. Quid si illorum obli-
tus es, communis tententia docet, tunc Suarez. disput. 22. sect.
6. n. 7. te obligatum es, ea signifikat referre: quia nec præ-
cedens confessio sacramentalis fuit, ideoque præsentis ab-
solutionis materia esse non potest, neque illius virtute sa-
cerdos recte poterit de tuis peccatis iudicare, & pro qualita-
te etiā in penitentiam iniungere. Sed hoc intelligendum
est, calu, quo sacerdos tuorum peccatorum ita oblitus sit, ut
neque illorum in genere recordetur, neque statim tuæ con-
scientiae agnoscar: nam si illum agnoscar, & tuorum pecca-
torum saltem confusè recordar, verius credo, validam esse
abolutionem, neque ex obligatione confessionem repeten-
tia: quia ad abolutionem concedendam non requiritur, ut
sacerdos tempore abolutionis omnia penitentis peccata
memoriam retinet: id enim sapientia est moraliter impossibile,
principiè cum penitentis generalem instituit confessionem,
eamque per plures dies protrahit, sufficit si confusam illu-
rum notitiam habeat. Neque oblatum præcedentem confessio-
nem non fuisti veram, & legitimam accusationem sacra-
mentalem, esto, eo tempore non fueris, præsentem tamen accu-
lationem, & confessione sacramentalis accusatio, & pars legi-
tima sacramenti efficietur, sicuti cum incipi ab absque dolore
peccata tua fateris, & recursus confessionis ad contritionem
excitas præcedentem confessionem tacitè renouas, & denud
abolutionis subiectis. Atque ita docent Sylvest. verbo Confessio,
1. quaest. 3. Nauart. cap. 9. num. 19. Tolent. lib. 3. cap. 10. num. ult. 8.
verbo Confessio, num. 8. Valsquez. quaest. 92. art. 8. dub. 2. Layman.
lib. 5. sum. tract. 6. cap. 8. in fine Aigid. de Coninch. disput. 7. de
penitent. dub. 11. num. 109. Bonac. disput. 5. de Sacram. quaest. 5.
sect. 2. punct. 3. n. 15.

P N C T V M XIII.

De ministro Sacramenti Penitentiae, & iurisdi-
ctione ad illius administrationem requisita.

1. Minister distinctus esse debet à suscipiente.
2. Solus sacerdos est minister.
3. Proponitur obiectio, & solvitur.
4. Non omnis sacerdos possit habet penitentia sacramen-
tum ministrandi; sed debet præter ordinem iurisdictionem
habere.
5. Expenduntur tres causas pro quibus omnibus sacerdotibus est
concessa iurisdictionis.
6. Hac iurisdictione ex Ecclesia consuetudine prouenit.
7. Quid nomine articuli mortis intelligatur.
8. Verius est, eo causa simplici sacerdori, præsente proprio, vel
privilegiato, iurisdictionem non concedi.
9. Qualis sit iurisdictionis ordinaria, & delegata.
10. Domicilium in parochia habentibus legitimè administra-
tur penitentia.
11. Quid, si in uno loco domicilium habeas, & alibi re-
sidens.
12. Quid de alienis, peregrinis, iter agentibus.
13. Quid de vagis.
14. Qui iurisdictionem delegatam habeant, quique delegare
non possunt.
15. Excipit iur delegatione à Principe.
16. Qualiter delegatus ad universitatem canicularum subdelegare
possit.

1. **H**oc sacramentum, sicut & reliqua, ministrum haberet,
qui necessarij debet esse distinctus à suscipiente.
Quia nemo reus, & Index in eadem causa esse potest, ne-
mōque sibi peccata judicialiter remittere, colligiturque satis-